

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19C/52/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213818
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8114213818.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobkyne: M. L., E. K. B. XX/X, XXX XX L. zastúpenej JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov proti žalovanému: M. L.Š., K. B. XX/X, XXX XX L., E.Č.. Ú. G. Z. Z. Q. Ú. G. Z. U. A. O., C.. G. XX, XXX XX A. zastúpenému JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

V y p o r i a d a v a bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne

nehnutelnosti: dvojizbový byt nachádzajúci sa v L. na ul. B., v bytovom dome č. XX, ktorý je postavený na parcele č. XXX/XX, kat. úz. L. a zapísaný na LV XXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach tohto bytového domu v podiele XX/XXX zapísaný na LV č. XXXX, spoluvlastnícky podiel na pozemku, na ktorom je tento bytový dom postavený a to v podiele XX/XXX na pozemku parcely reg. C parcelné číslo XXX/XX zastavené plochy a nádvoria o výmere 286 m² zapísané na LV XXXX, kat. úz. L., hnutelné veci: gaučová sedacia súprava v zostatkovej hodnote 50 eur, obývacia stena v detskej izbe v zostatkovej hodnote 50 eur, 2 ks váľandy v detskej izbe v zostatkovej hodnote 0 eur, práčku v zostatkovej hodnote 50 eur, chladničku v zostatkovej hodnote 20 eur, DVD prehrávač v zostatkovej hodnote 15 eur, hifi veža v zostatkovej hodnote 15 eur, mikrovlnka v zostatkovej hodnote 0 eur, kuchynské náradie a to 6 ks sklenených pohárov, 12 ks príborov a 5 ks hrncov v zostatkovej hodnote 20 eur, plynový sporák v zostatkovej hodnote 30 eur.

Žalobkyňa j e p o v i n n á na vyrovnanie podielov zaplatiť žalovanému sumu 4 987,50 eur v splátkach vo výške 70 eur mesačne splatných do 15.dňa v každom mesiaci počnúc od 1.1.2018 do úplného vyrovnania dlhu pod stratou výhody splátok.

Nárok na náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

P r i z n á v a štátu nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyne vo výške 50 % a vo vzťahu k žalovanému vo výške 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.5.2014 domáhala vyporiadania BSM účastníkov, ktoré zaniklo rozvodom manželstva účastníkov a prikázania bytu so zariadením do jej výlučného vlastníctva bez finančnej náhrady žalovanému z dôvodu, že „žalovaný nikdy nebol riadne zamestnaný, nemá cit pre rodinný život a zariadenie bytu, chod domácnosti, starostlivosť o deti, či

platenie účtov každý mesiac, to všetko mu bolo ľahostajné. Ak chceli v byte niečo mať, musela to riešiť nákupom na splátky, hoci vedela, že to naruší ich biedny rodinný rozpočet. Nikdy sa o nič nesnažil a nikdy nič čo sa týka zariadenia v byte nezadovážil. To, čo sa v byte nachádza, aké také zariadenie je výlučne jej zásluhou. Holdoval alkoholu, bol násilný a na domácnosť neprispieval. V konečnom dôsledku bol aj odsúdený za násilné trestné činy voči nej a deťom.“

2. Žalovaný s navrhovaným vyporiadaním BSM bez finančnej náhrady nesúhlasil s tým, že počas manželstva prispieval na chod domácnosti, aj zadováženie bytu a zariadenia z príjmov, ktoré zarobil brigádnicky a byt aj svojpomocne zveľadil. Žiadal o výplatu polovice trhovej ceny bytu s tým, že byt aj zariadenie budú prikázané do výlučného vlastníctva žalobkyne.

3. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 10.12.2015 súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že prikázal do výlučného žalobkyne nehnuteľnosti: dvojizbový byt nachádzajúci sa v L. na ul. B., v bytovom dome č. 11, ktorý je postavený na parcele č. XXX/XX, kat. úz. L. a zapísaný na LV XXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach tohto bytového domu v podiele XX/XXX zapísaný na LV č. XXXX, spoluvlastnícky podiel na pozemku, na ktorom je tento bytový dom postavený a to v podiele XX/XXX na pozemku parcely reg. C parcelné číslo XXX/XX zastavené plochy a nádvorie o výmere 286 m² zapísané na LV XXXX, kat. úz. L., huteľné veci: gaučová sedacia súprava v zostatkovej hodnote 50 eur, obývacia stena v detskej izbe v zostatkovej hodnote 50 eur, 2 ks váľandy v detskej izbe v zostatkovej hodnote 0 eur, práčku v zostatkovej hodnote 50 eur, chladničku v zostatkovej hodnote 20 eur, DVD prehrávač v zostatkovej hodnote 15 eur, hifi veža v zostatkovej hodnote 15 eur, mikrovlnka v zostatkovej hodnote 0 eur, kuchynské náradie a to 6 ks sklenených pohárov, 12 ks príborov a 5 ks hrncov v zostatkovej hodnote 20 eur, plynový sporák v zostatkovej hodnote 30 eur a to bez povinnosti vyplatiť žalovanému vyrovnávací podiel. Žalovaného zaviazal nahraďiť žalobkyňu trovy konania vo výške 66 eur. Náhradu trov právneho zastúpenia žalobkyňu nepriznal. Žalovaného zaviazal nahraďiť štátu trovy konania vo výške 150,98 eura.

4. V dôsledku odvolania žalovaného uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.12.2016 bolo rozhodnuté tak, že bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec vrátená na nové rozhodnutie a konanie vyslovené právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého prvoinštančný súd nereagoval na procesný úkon rozšírenie žaloby a zaoberal sa dôvodmi tvrdenými v tomto rozšírení žaloby bez procesného rozhodnutia pričom podaním doručeným súdu dňa 30.10.2015 žalobkyňa uviedla, že žiada, aby ju súd nezaviazal povinnosťou vyplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov, nakoľko nadobudnutie a udržanie BSM sa zaslúžila výlučne ona sama. Predmetný byt účastníci kúpili z finančných prostriedkov žalobkyne /stavebné sporenie vo výške 495,11 eura + finančný dar žalobkyňu od jej matky vo výške 5.000,- Sk + pôžička od priateľky žalobkyne vo výške 9.000,- Sk/. Keďže žalovaný počas manželstva so žalobkyňou prakticky nepracoval, o splatenie pôžičky vo výške 9.000,- Sk sa pričínila hlavne žalobkyňa. Žalobkyňa predložila súdu potvrdenie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 5.4.2011 z ktorého vyplýva, že žalovaný bol počas ich manželstva dlhodobo nezamestnaný. poznamenala, že na nehnuteľnostiach, ktoré patria do BSM na LV č. XXXX a LV č. 2536 kat. úz. L. je v poznámke uvedené upovedomenie o zriadení exekučného záložného práva /EX 2070/2012 - vymáhaná istina vo výške 1.279,47 eura a predbežné trovy exekúcie vo výške 343,20 eura, a teda v prípade, že sa nehnuteľnosti stanú jej výlučným vlastníctvom, bude nútená tieto dlhy za žalovaného vyplatiť. Žalovaný mal problém s alkoholom, a keďže sa voči navrhovateľke a staršiemu synovi správa násilne a fyzicky im ubližoval, žalobkyňa podala na neho trestné oznámenie. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 2T/113/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2To 9/2012 bol žalovaný uznaný zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, marenia výkonu úradného rozhodnutia, pokračujúceho zločinu znásilnenia a prečinu ublíženia na zdraví a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Žalobkyňa poukázala aj na skutočnosť, že z dôvodu násilného správania bol žalovaný rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 14C 181/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 134/2012 vylúčený z užívania bytu, ktorý patrí do BSM. Od augusta 2011 žalovaný v byte patriacom do BSM nebýva, nijakým spôsobom sa nepodieľa na jeho udržaní, ba dokonca neprispieva žalobkyňu ani na výživné na ich maloleté deti. Poukázala aj na skutočnosť, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi zaviazat' ju na zaplatenie vyrovnávacieho podielu, keďže je nesporné, že sa voči nej

žalovaný dopustil aj voči členom domácnosti domáceho násillia, v dôsledku čoho si aj odpykáva trest odňatia slobody.

Podľa odvolacieho súdu prvoinštančný súd sa nevysporiadal s povinnosťou tvrdenia a dôkazným bremenom na strane žalobkyne, nevyhodnotil, či dôvody na disparitu boli žalobkyňou skutkovo preukázané alebo nie a či na základe zisteného skutkového stavu je možné vyvodit' právne závery tak, ako to uviedol vo svojom písomnom vyhotovení rozhodnutia. Na právne závery uvedené v rozsudku prvoinštančného súdu neexistujú skutkové zistenia. Tvrdenia prvoinštančného súdu v rozsudku nie sú odrazom vykonaného dokazovania a nie je možné vyhodnotit', prečo prvoinštančný súd neuvažoval len o prípadnom znížení výšky náhrady za podiel patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a aké okolností hodné osobitného zreteľa viedli prvoinštančný súd k absolútnej disparite podielu manželov. Uviedol, že úlohou prvoinštančného súdu bude rozhodnúť o rozšírení skutkových dôvodov z podania na čl. 133, vyzvať žalobkyňu, aby na ďalšie tvrdenia, ktoré uviedla v svojom podaní z čl. 133 súdneho spisu navrhla dôkazy. Až potom bude môcť prvoinštančný súd vyhodnotit' jednotlivé dôvody tvrdené žalobkyňou, zisti, či ide o dôvody pre úplnú alebo čiastočnú disparitu vo vzťahu ku každému tvrdenému dôvodu, prípadne ktoré dôvody odôvodňujú alebo neodôvodňujú takéto rozhodnutie.

5. Súd uznesením zo dňa 15.2.2017 pripustil zmenu žaloby v znení podania žalobkyne zo dňa 27.10.2015.

6. V záverečnom stanovisku žalobkyňa žiadala, aby súd opätovne rozhodol o prikázaní vecí patriacich do BSM do jej výlučného vlastníctva bez povinnosti náhrady žalovanému, pričom ako na dôkaz na oprávnenosť absolútnej disparity poukázala na obsah trestného spisu., prípadne rozhodol tak, že jej nanajvýš prikáže uhradiť dlh voči Union zdravotnej poisťovni na základe exekúcie vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 77 Er 345/2012, pretože v jeho dôsledku je ťarcha v katastri na nehnuteľnostiach, avšak v splátkach vo výške najviac 50 eur vzhľadom na jej súčasné osobné, zárobkové a majetkové pomery. Žalovaný v záverečnom stanovisku zotrval na tom, aby súd prikázal veci do vlastníctva žalobkyne a zaviazal ju uhradiť mu na vyrovanie podielov 50% z ich hodnoty.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov M. Z., M. O.j, O. O., oboznámením spisov tunajšieho súdu sp. zn. 29P/147/2011, 29P/23/2011, 14C/181/2011, 25P/271/2009 a 2T/113/2011, 77Er/345/2012, znaleckého posudku znalca Ing. Milana Gardoša č. 64/2005, a zistil tento skutkový stav:

8. Manželstvo účastníkov bolo uzavreté dňa XX.X.XXXX vo Z. a zapísanej v Knihe manželstiev Matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom 3. Z manželstva pochádzajú deti t.č. už plnoletý M., nar. XX.X.XXXX a maloletý N., nar. XX.XX.XXXX L..

Žalovaný pred uzavretím manželstva účastníkov nadobudol vyživovaciu povinnosť aj k synovi B. Z., G.. XX.X.XXXX, ohľadom ktorého ostatným rozhodnutím súdu z 18.2.2010 č.k. 25P/271/2009-20 bolo zvýšené výživné žalovaného na B. Z. na sumu 33,50 eura od 1.11.2009 do budúca, pričom v odôvodnení rozsudku sa ohľadom osobných, zárobkových a majetkových pomerov žalovaného konštatuje, že otec naďalej nie je pracovne zaradený a je svojou výživou výlučne odkázaný na príjem svojej manželky.

Počas trvania manželstva účastníci na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29.12.1999 č. 112/97 uzavretej s predávajúcim Mestom Lipany nadobudli vlastníctvo k bytu č. X na X. O. bytového domu v L., B. č. X, súp. č. XX, ako aj spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu spoluvlastníckeho podielu na pozemku parc. č. XXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 286 m², na ktorom je dom postavený, a ktoré nehnuteľnosti boli ohodnotená na 59.400,- Sk za cenu bytu a 3.896,42 Sk za cenu pozemku. Dohodnutá kúpna cena podľa zmluvy však predstavovala vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 25.000,- Sk a kúpna cena spoluvlastníckeho podielu k pozemku 3.962,- Sk.

Podľa potvrdenia Prvej stavebnej sporiteľne zo dňa 16.2.2015 na účet sporenia žalobkyne č. XXXXXXXXXXXX účet sporenia bol ukončený dňa 29.10.1998, výplata nasporenej sumy bola vo výške 495,11 eura a dňa 12.1.1999 bola vyplatená štátna prémie vo výške 3,47 eura.

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 4.8.2011 č.k. 14C/181/2011-11 bolo na návrh žalobkyne nariadené žalovanému, aby dočasne nevstupoval do predmetného bytu, keďže užíva alkoholické nápoje, je násilný a agresívny, vulgárny voči žalobkyne a vyhráža sa jej usmrtením.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 13.10.2011 č.k. 29P/23/2011-33 bolo na návrh žalobkyne rozhodnuté, že jej súd zveruje maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a zaväzuje otca - žalovaného

prispievať na výživu každého z nich len sumou 30 % zo sumy životného minima. V odôvodnení sa konštatuje, že žalovaný vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Žalovaný v tomto konaní sám prehlásil, že je dlhodobo nezamestnaný, pričom jeho príjem z brigádnickej činnosti je iba 50 - 100 eur mesačne.

Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 5.4.2011 žalovaný bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.8.1994 do 3.8.2000, od 1.1.2001 do 31.1.2003, od 1.3.2003 do 15.8.2004, od 1.2.2007 do 19.2.2007, od 8.6.2007 do 3.7.2007, od 9.11.2007 do 17.2.2008, od 5.1.2009 do 8.11.2010 a od 1.3.2011 naďalej.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 27.9.2012 č.k. 29P/147/2011-45, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.11.2012 bolo manželstvo účastníkov rozvedené a na čas po rozvoze boli v tom čase maloleté deti N. a M. Leškoví zverení do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je zaviazaný prispievať na ich výživu iba sumou 30 % zo sumy životného minima, pričom styk otca s maloletými deťmi súd neupravil.

V tom čase žalovaný bol vo výkone trestu odňatia slobody na základe právoplatného rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.3.2012 č.k. 2To/9/12-322, ktorým bol uznaný vinným, že

1/ „v presne nezistenom čase od začiatku mesiaca august 2011 sa v L. na ul. B. v byte č. X obytného domu č. p. XX/X opakovane pod vplyvom alkoholu vyhrážal svojej manželke M. L., G.. XX.X.XXXX, bytom L., ul. B. Č.. XX/X, okr. A. a to tak, že ju zabije a doláme jej ruky, opakovane ju fyzicky napádal, udiera ju po rukách a po celom tele, požadoval od nej sexuálny styk, pričom po jej nesúhlase jej vykrúcal ruky a ťahal za vlasy, čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie,

2/ napriek tomu, že bol dňa 15.8.2011 v čase o 17.45 hod. hliadkou OO PZ Lipany v zmysle § 27a ods. 1 zák. č. 171/93 Z.z. o PZ v znení neskorších predpisov vykázaný zo spoločného obydľia, ako aj príľahlych priestorov a chodby a schodiska patriacich k bytu č. X na 1.poschodí bytového domu na ul. B. č. XX/X, okr. A., toto rozhodnutie nerešpektoval a dňa 16.8.2011 v čase o 15.05 hod. prišiel k dverám daného bytu a vyhrážal sa svojej manželke M. L., G.. XX.XX.XXXX, bytom L., JQ. č. XX/X, okr. A., že ju zabije, že sa vráti so sekerou a všetko rozseká, pričom po tom, ako M. L. zavolała políciu, z miesta odišiel, avšak o 18.00 hod. sa opätovne vrátil pred dvere bytu, kde opäť vyzváňal a vyhrážal sa svojej manželke, že ju zabije, čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život,

3/ v presne nezistený deň koncom mesiaca júl 2011 v čase okolo 18.00 hod v obývacej izbe spoločného bytu v L. na ulici JQ. č. X donútil svoju manželku M. L., G.. XX.X.XXXX k súložiu a to tak, že po tom, čo sa vrátil domov pod vplyvom alkoholu a prišiel za ňou do obývačky, kde ako sedela v kresle, začal jej vulgárne nadávať, jednou rukou jej chytil ruky a držal jej ich za chrbtom s tým, že jej ich poláme, ak sa bude hýbať, že on bude mať sex a pokiaľ sa pohne, tak ju udrie do tváre, vtlačil ju do kresla, pričom ona opakovane žiadala, aby prestal a dal jej pokoj, kde tento neprestal, nepretržite ju držal a dožadoval sa pohlavného styku, kde následne sa vzdala akéhokoľvek bránenia, na čo on vošiel penisom do jej pošvy a vykonal na jej súlož, ktorá trvala maximálne 5 minút, pričom k samotnému vyvrcholeniu nedošlo, nakoľko od svojho konania upustil, keďže bol vyrušený zvukom prichádzajúcim z chodby bytu spôsobeným príchodom ich detí, pričom M. L.Š. neutrpela žiadne zranenia,

4/ v nasledujúci presne nezistený deň koncom mesiaca júl 2011 v čase okolo 17.00 hod. v spoločnom bytu v L. na ulici B. č. X donútil svoju manželku M. L., G.. XX.X.XXXX k súložiu a to tak, že po tom, čo sa zobudil a ona sedela v spálni pri počítači, prišiel za ňou v spodnom prádle a požadoval od nej sex, čo ona odmietla aj z dôvodu, že bol pod vplyvom alkoholu, chytil ju za ramená a zodvihol ju zo stoličky od počítača a odhodil ju na posteľ, kde jej začal vulgárne nadávať, vykrútil jej obe ruky za chrbtom a držal je ich potom jednou rukou, kde ona sa bránila mykaním a krikom, načo ju udrel pästou pravej ruky do ľavého spánku a nepretržite jej nadával a vulgárnymi slovami sa dožadoval pohlavného styku, v dôsledku čoho sa vzdala akéhokoľvek odporu, načo jej stiahol odev, vošiel penisom do jej pošvy a vykonal na jej súlož, ktorá trvala s prestávkami približne 20 minút, pričom k samotnému vyvrcholeniu nedošlo, pričom M.Á. L. neutrpela žiadne zranenia, ktoré by si vyžadovali lekárske ošetrenie,

5/ začiatkom roku 2009 v L. G. ul. B. č. X, okr. A., v kuchyni bytu fyzicky napadol svoju manželku M. L., G.. XX.X.XXXX, trvale bytom L., ul. B. č. X, okr. A. a to tak, že jej vykrútil ruky, čím jej takto spôsobil zlomeninu posledného článku prostredníka ľavej ruky, ktoré zranenie si podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva a farmácia vyžiadalo liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní 28-30 dní.,“ , teda v bode 1/ rozsudku - sa inému vyhrážal smrťou a ťažkou ujmu na zdraví takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a takýto čin spáchal na chránenej osobe,

v bode 2/ rozsudku - maril výkon rozhodnutia inému orgánu verejnej moci tým, že sa dopustil opakovaného konania, aby zmaril vykázanie zo spoločného obydľia, vydaného podľa osobitného predpisu,

v bode 3/, 4/ rozsudku - násilím ako aj hrozbou bezprostredného násillia donútil ženu k súložu a takýto čin spáchal na chránenej osobe,

v bode 5/ rozsudku - inému úmyselne ublížil na zdraví a takýto čin spáchal na chránenej osobe, a teda spáchal v bode 1/ rozsudku - prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. Zák.,

v bode 2/ rozsudku - prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. g/ Tr.zák., v bode 3/,4/ rozsudku - prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a je vinný, za čo mu súd uložil

Podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. s použitím článku 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

9. Z výsluchu žalobkyne súd zistil, že „byť si kúpili po rómlych obyvateľoch za 30.000,- Sk v roku 1998-1999 a nasťahovali sa do neho až po dvoch rokoch, keďže byť bol v dezolátom stave a nemali peniaze na rekonštrukciu nakoľko žalovaný nepracoval a ona začala zarábať až po návrate z materskej dovolenky do práce. Byť bol zakúpený z finančných prostriedkov, ktoré si našetrila pred uzavretím manželstva na stavebnom sporení kde mala sumu 14 916,-Sk, sumu 5 000,- Sk jej darovala matka a sumu 9 000,-Sk jej požičala priateľka s tým, že keď potom žalovaný išiel v zime pracovať do lesa, tak tých 9.000,- Sk jej vrátil. Keď sa do bytu nasťahovali v decembri v roku 2000, kuchynská linka bola od tety žalovaného, ktorú si on odpracoval za nejaké práce, sedačku zakúpila na splátky, obývaciu stenu dostala od svojej mamy, posteľ v spálni boli kúpené na splátky, v súčasnosti už tam nie sú. Stenu do detskej izby zakúpila za peniaze výlučne ňou našetrené. V kuchyni boli stoličky a starý stôl. Zariadenie kúpeľne a bojler boli zakúpené ňou, obkladačky zadovážil žalovaný, Okná boli staré a za peniaze zarobené v lese výsadbou stromčekov kupovala plastové okná a postupne ich v byte vymieňala aj dvere. V spálni je už nová posteľ a skrine, ktoré sama zakúpila za našetrené peniaze a rovnako tak zakúpila novú posteľ deťom. Mikrovlnka je nová, stará sa pokazila, deťom zakúpila za svoje našetrené peniaze aj notebook aj počítač, televízor kúpila nový, lebo starý sa pokazil. Koberce mali od svokry. Ku dňu právoplatnosti rozvodu nemali žiadne spoločné úspory ani dlhy, dlhy mal len žalovaný“.

10. Žalovaný uviedol, že „všetko čo zarobil v zime aj v lete po stavbách dával žalobkyňu a byť začal prerábať sám a všetko svojpomocne robil. O domácnosť sa staral aj zakupoval potrebné veci a potraviny. Úspory ani dlhy nemali žiadne. Je vyučený strojný zámočník, ale v jeho odbore si dobre platenú prácu nenašiel. Ako pilčík zarobil 50 eur na deň. Vyplácali ho ako chcel, či denne alebo týždenne. Daňové priznanie nepodával vôbec, keď pracoval na dohodu“.

11. Z výsluchu svedkyne M. Z., matky žalobkyne súd zistil, že „do toho času pokiaľ dcéra nekúpila byť, žili pri svokre v jednej izbe so spoločnou kuchyňou. Keď však dcéra otehotnela s druhým chlapcom, tak svokra ich nechcela mať pri sebe. Nemohli ich zobrať, pretože v byte bola ešte nevesta, tak rýchlo musela ten byť kúpiť, aj sa musel rýchlo ten byť dať do poriadku, aby tam rovno z pôrodnice s druhým dieťaťom mohla prísť. Byť sa zakúpil z jej našetreného stavebného sporenia, sumu 5 000,- Sk jej darovala a kamarátka z detstva jej požičala zvyšnú sumu, pokiaľ by takto peniaze nezohnala, určite by byť nemali. Čo sa týka ich spoluzitia, nikdy sa nesťažovala na to, ako žijú, pretože oni - jej rodičia nesúhlasili s tým, aby si ho zobrala. On v tom čase mal dieťa s inou ženou, ale ona bola tiež tehotná, tak už to bolo také. Ale ona nikdy nedala najavo, že zle žijú alebo že sa nejako trápi. Žiť žili z toho, čo ona zarobila, pretože on máločo robil a požičiavala si aj od nich. Požičiavali jej tu 100,- Sk, tu 500,- Sk. O deti sa vždy starala riadne, deti má veľmi rada. O tom, čo sa konkrétne stalo, sa dozvedela od cudzích ľudí, ona sa jej s tým nezdôverila, až potom keď sa tak stalo, tak sa priznala, že ju týral, vyhadzoval ju z domu, vyhrážal sa. Vnuci jej hovorili, že oco vystrája, keď je opitý a bije ich. Teraz za ním chcú chodiť, vie to, oni jej tvrdia, že je to ich otec. Pokiaľ žili spolu, tak žili len z toho, čo dcéra zarobila z jej výplaty. Do bytu jej darovali obývačku, aj dve skrine, váľendu už mali kúpenú a kúpili kuchynský kút. Ešte kým spolu žili, tak dcéra kúpila detskú izbu, ona to splácala na splátky aj gauč“.

12. Z výsluchu svedka O. O. súd zistil, že „po uzavretí manželstva žil žalovaný s manželkou s nimi v spoločnej domácnosti po dobu 4 rokov, pokiaľ nenadobudli byť, ktorý majú, kde sa 2 roky robila prerábka celého bytu. Robil to žalovaný - jeho nevlastný syn, pomáhali mu kamaráti či pri vode, pri murárskych prácach alebo pri elektrike. Byť bol v dezolátom stave a bol plne zrekonštruovaný, s čím aj on mu vypomáhal. Žalovaný chodil pracovať do Čiech a pracoval aj počas kalamity v Tatrách“.

13. Z výsluchu svedkyne M. O., matky žalovaného súd zistil, že „keď sa účastníci zobrali, bývali 4 roky u nich, počas tohto obdobia všetko financovali. Potom nadobudli bytovku, bola to stará bytovka bez príslušenstva v dezolátnom stave. Bytovka sa začala opravovať, všetko sa vyhadzovalo, byt sa celý zrekonštruoval. Vozili s manželom všetko na autách, pri všetkom pomáhali. Žalovaný robil na dohodu a vždy nechal peniaze, staral sa“.

14. Podľa znaleckého posudku T.. M. W. zo dňa 10.6.2015 č. 64/2015 trhovú hodnotu predmetného bytu, ktorý účastníci nadobudli za trvania manželstva a patrí do BSM je 13.581,17 eura, trhovú hodnotu pozemkov 444,55 eura, celkom zaokrúhlená cena za tieto nehnuteľnosti je 14.000 eur. Z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou znaleckého posudku, je možné zistiť nízku úroveň kvality bytu a jeho zariadenia ako aj bytového domu a jeho prostredia.

15. Podľa čiastočného výpisu listu vlastníctva č. XXXX súd zistil, že na základe upovedomenia o zriadení exekučného záložného práva EX 2070/2012 - T-28/2015 vydané Ing. JUDr. Karolom Mihalom, súdnym exekútorom bolo zriadené exekučné záložné právo na predmetnú nehnuteľnosť. Z upovedomenia súd zistil, že sa jedná o nárok oprávneného Union zdravotná poisťovňa, a. s. Bratislava proti povinným M.G. V. a M. L., teda žalovanému v cene 1.279,49 eura + predbežné trovy exekúcie 343,20 eura.

16. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp.zn. 77Er/245/2012 súd zistil, že platobným rozkazom Okresného súdu Prešov zo dňa 21.12.2011 sp.zn. 15Ro 343/2011 boli žalovaný a M. V., G. X.X.XXXX, bytom Š. XX/XX, L. zaviazaní uhradiť Union zdravotnej poisťovni, a.s. pohľadávku vo výške istiny 975,73 eur, úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne od 8.11.2011 do zaplataenia a trovy konania vo výške 2,80 eur a to spoločne a nerozdielne, pričom pohľadávka predstavuje vynaložené liečebné náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Dňa 11.7.2012 vydal JUDr. Ing. Karol Mihal, súdny exekútor, Exekútorský úrad Košice upovedomenie o začatí exekúcie na sumu 1 041,26 eura - pozostávajúcej z istiny, úroku z omeškania a trov predchádzajúceho konania a predbežné trovy exekúcie vo výške 417 eur, voči ktorému podal žalovaný ako povinný námietky, o ktorých doposiaľ rozhodnuté nebolo a v ktorých namieta, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá žiaden majetok oproti vyživovacích povinnostiach.

17. V priebehu konania účastníci ustálili, že okrem predmetného bytu do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov patrí aj zariadenie, ktoré je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia a dohodli sa aj na zostatkových cenách tohto zariadenia s tým, že žalovaný súhlasil s tým, aby predmetné zariadenie pripadlo do výlučného vlastníctva žalobkyne.

18. Sporná zostala iba otázka prípadnej úplnej absolútnej disparity podielov, ktorú žiadala žalobkyňa oproti tomu, že žalovaný žiadal, aby mu bola povinná na vyrovnanie podielov zaplatiť 50 % z hodnoty nehnuteľnosti a huteľných vecí, ktoré zostali v jej vlastníctve.

19. Na základe takto zisteného skutkového stav súd právne uzatvára:

20. Predmetom konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov v zmysle ustanovenia § 150 a nasl. Občianskeho zákonníka.

21. Podľa tohto právneho ustanovenia pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne na predovšetkým potreby maloletých detí, na to ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba tiež vziať na zreteľ starostlivosť o deti a o obstarávanie spoločnej domácnosti.

22. Účastníci sa dohodli na mase BSM, do ktorej zahrnuli predmetný byt spolu aj s pozemkami, ako aj zariadenie predmetného bytu a dohodli sa aj na zostatkových hodnotách, preto súd zameral svoje dokazovanie v konečnom dôsledku práve na zistenie, či sú tu splnené zákonom predpokladané pre odklon pre zásady rovnosti podielov účastníkov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva tak, ako to tvrdila žalobkyňa.

23. Súd nezohľadňoval a nevyporiadaval dlh žalovanému voči zdravotnej poisťovni, nakoľko tento je potrebné považovať za jeho osobný dlh a nepatrí do BSM, hoci je v dôsledku exekúcie na liste vlastníctva nehnuteľností na katastri Ľarcha - ohľadne toho súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Martin z 29.10.2014 č.k. 10C 224/2008-384 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 30.12.-2015 sp. zn. 10Co 70/2015.

24. S poukazom na právny záver odvolacieho súdu teda súd konštatuje, že základnou zásadou vyporiadania zaniknutého majetkového spoločenstva manželov je zásada rovnosti podielov - princíp parity,

odklon od zásady rovnosti predstavuje nástroj, ktorý umožňuje súdu sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov výnimočne, ak je to potrebné pre rozumné a spravodlivé usporiadanie právnych vzťahov prístupí aj k odklonu od tejto zásady rovnosti podielov.

Nakoľko zákon nestanovuje žiadne konkrétne požiadavky, je potrebné pristupovať k zisteniu, či v danom prípade je dôvodné odkloniť sa od zásady rovnosti podielov z okolností, ktoré spočívajú v potrebách maloletých detí, zásluhách o nadobudnutí a udržaní spoločného majetku, starostlivosti o rodinu, deti, obstarávanie spoločnej veci, ako aj ďalšie prípadné okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na prelomenie princípu parity.

25. Súd v danom prípade poukazuje aj na závery odbornej praxe, napr. publikované v článku JUDr. Zuzany Fabianovej, PhD. v Bulletinu SAK - 9/2014, v ktorom sú uvedené okolnosti, za ktorých je dôvodným odklon od zásady rovnosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva.

Ak dôvodom sú potreby maloletých detí, je potrebné prihliadnuť na to, že deti žijú v spoločnej domácnosti so žalobkyňou a sú na ňu odkázané aj na jej starostlivosť osobnú aj finančnú, keďže žalovaný je vo výkone trestu odňatia slobody a je im vyplácané iba náhradné výživné. Dlhy žalovaného, ktoré vzhľadom na ich právnu povahu je potrebné považovať za jeho výlučné dlhy, však zaťažili exekučným záložným právom byť aj podiel v pozemkoch. Súd nemieni komentovať skutočnosť, že bolo pre dlh na hranici tzv. drobného dlhu nariadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti neporovnateľnej hodnoty, čo považuje za neprípustné, ale riziko exekúcie trvá a ohrozuje aj bývanie samotných detí účastníkov.

Ak dôvodom pre odklon od princípu parity je starostlivosť o rodinu a deti, v danom prípade súd konštatuje, že žalovaný sa počas trvania manželstva o výživu maloletých detí nestaral tým, že nebol zamestnaný a prispieval len sporadicky do pokrývania spoločných finančných potrieb rodiny a tak spôsob, akým sa v rodine správal a zabezpečoval finančné prostriedky, je potrebné považovať za nezodpovedný prístup k plneniu si vyživovacej povinnosti ako voči manželke, t.j. žalobkyni, tak aj voči deťom. Navyše počas trvania manželstva plnil vyživovaciu povinnosť voči mal. Jakubovi Vojtekovi výlučne z finančných prostriedkov, ktoré zaobstarávala svojou prácou jeho manželka, t.j. žalobkyňa.

Pokiaľ dispartita podielov môže byť odôvodnená aj vyššou mierou zásluhovosti jedného z manželov na nadobudnutí a udržaní spoločného majetku, aj tento dôvod je v danom prípade naplnený, nakoľko žalobkyňa preukázala, že síce žalovaný určitou mierou sa zaslúžil o nadobudnutie finančných prostriedkov, z ktorých bola zaplatená kúpna cena tohto bytu, avšak len dodatočne, kedy požičané peniaze vyplatil zo svojho zárobku, avšak rozhodujúcou skutočnosťou bolo to, že už pred uzavretím manželstva mala žalobkyňa založené stavebné sporenie, z ktorého finančné prostriedky boli použité na zabezpečenie kúpnej ceny tohto bytu a zvyšnú časť peňazí jej darovala matka a požičala kamarátka, teda ona sama tieto peniaze zabezpečila. Počas trvania manželstva sa zabezpečovala bežná údržba tohto bytu aj zveľaďovanie tohto majetku rozhodujúcou mierou z jej príjmov, keďže žalovaný bol prevažne nezamestnaný a prispieval do domácnosti len sporadicky.

Veľmi závažnou okolnosťou pre odklon od princípu rovnosti je aj samotné správanie žalovaného voči žalobkyni a voči ich manželstvu, keďže za domáce násilie bol žalovaný odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Samotný súd sa mal možnosť presvedčiť, že ani absolvovaní časti tohto trestu, žalovaný nič zo svojho správania neľutoval a nezmenil ho, pretože na pojednávaní počas komunikácie žalovaný bol aj po upozornení sudkyne opakovane slovné agresívny vo vzťahu k žalobkyni až natoľko, že bol upozornený sudkyňou, že na neho podá trestné oznámenie pre pohrdanie súdom. Napriek tomuto sa však aj na ďalšom pojednávaní takto agresívne a vulgárne voči nej správal a dokonca aj k jej matke počas jej samotného výsluchu.

26. Pokiaľ sa žalovaný obhajuje tým, že na ním do väzenia chodia synovia, súd len s ľútosťou konštatuje, že jedným z následkov domáceho násillia je aj tzv. transgeneračný prenos násillia z otca na synov, kedy si synovia, ktorí celé detstvo vyrastali v prostredí plnom násillia, osvojili tento problematický vzorec správania, nakoľko iný vzorec správania, ako sa má manžel správať voči manželke a otec voči deťom

ani nezažili a považujú ho za prijateľnú normu správania, čo len potvrdzuje ako veľmi sa aj na nich žalovaný prevínil, hoci násilie smerovalo predovšetkým k ich matke.

Za daného stavu veci súd po zvážení všetkých okolností prípadu uzatvára, že žalobkyňa dôvodne žiadala o prikázanie vecí nadobudnutých za trvania manželstva do výlučného jej vlastníctva bez povinnosti vyplatiť žalovanému náhradu za tieto veci.

Súd aplikoval odklon od zásady rovnosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov absolútne a uplatnil tento výnimočný inštitút, keďže zistil aj výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňujú aplikáciu tohto ustanovenia.

27. Ohľadne disparity podielov súd poukazuje na obdobné rozhodnutia a to napr. rozsudok Okresného súdu Košice I z 2.6.2015 č.k. 38C 131/2008 - 373, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Košice zo 8.6.2016 sp.zn. 9Co 500/2015, kde v dôsledku domáceho násillia došlo k stanoveniu podielov v 65:35 v dôsledku toho, že manželka sa vo väčšej miere podieľala na nadobudnutí bytu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva oproti tomu, že manžel sa nepodieľal na finančnom zabezpečení rodiny, bol z vlastnej viny nezamestnaný a za veľmi výrazné hľadisko, v dôsledku ktorého aplikoval disparitu podielov považoval aj domáce násillie a výkon trestu odňatia slobody, ktoré svedčí v jeho neprospech.

Vo veci Okresného súdu Prešov v rozsudku z 22.10.2014 sp. zn. 28C 5/2014 súd konštatuje, že „zákon určuje základný rámec s tým, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Pri vyporiadaní treba vziať zreteľ aj na to, ako sa ktorý z manželov pričínil o rodinu a o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku. Východiskové hľadisko o rovnosti podielu nemožno ale zachovať, ak si niektorý z manželov počínal nezodpovedne, utrúcal úspory a rodinu poškodzoval. K určeniu iného než rovnaké pomeru podielov musí však predchádzať zistený skutkový stav veci, z ktorého by bolo možné vyvodit' odôvodnenosť takejto nerovnosti podielov. Komentáre a judikatúra v tomto smere naznačujú, že výšku podielov môže ovplyvniť skutočnosť, že niektorý z manželov sa napriek svojim schopnostiam a možnostiam nestaral o rodinu, že sa nepričiňoval o nadobudnutia a zveľadenie spoločných vecí. Výnimočné priznanie väčšieho podielu pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemožno odôvodniť väčšími zásluhami o vytvorenie majetku, ak jeden mal na to lepšie predpoklady ako druhý manžel. Prichádzalo by to do úvahy v prípadoch, ak by jeden z manželov nevyužíval pri nadobúdaní o udržiavaní spoločných vecí pri starostlivosti o deti a o rodinu a pri zaobstaraní spoločnej domácnosti svoje možnosti a schopnosti a svoje povinnosti neplnil riadne, alebo v prípadoch, v ktorých manželia žili oddelene a nadobúdali veci do bezpodielového spoluvlastníctva vo svojich oddelených bydliskách.

Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 27.6.2012 sp. zn. 22Cdo/1137/2012 uviedol, že Občiansky zákonník pri vyporiadaní nestanovuje presné pravidlá, ktoré majú viesť sudcu k tomu, aby vyporiadanie BSM bolo spravodlivé. Otvára tak priestor pre to, aby súčasťou úvahy o vyporiadaní bol aj ohľad na protiprávne konanie jedného z manželov proti členom užšej rodiny; takýmto protiprávnym konaním je aj tzv. domáce násillie. Požiadavka, aby pri vyporiadaní bolo zohľadnené nežiaduce chovanie niektorého z manželov je v súlade s princípom dobrých mravov. Pojem „dobré mravy“ nie je možné vykladať iba ako súhrn mravných pravidiel používaných ako korekciu, alebo doplnujúci obsahový faktor subjektívnych práv a povinností, ale ako príkaz sudcovi rozhodovať v súlade s nastúpením cesty nachádzania spravodlivosti. Domáce násillie je protiprávne a neospravedliteľné. Je protikladom starostlivosti o rodinu, ktorý zákon výslovne uvádza ako jednu z okolností, ktoré sú pri vyporiadaní BSM významné. Keď má byť pri vyporiadaní spoločného majetku zohľadnená starostlivosť o rodinu, musí tiež platiť jej nedostatok a tiež jej protiklad, lebo ide o rôzne strany toho istého problému. Nie je rozhodujúce, či násillie malo priamy dopad na spoločný majetok; taká požiadavka nie je stanovená v zákone, kde vedľa seba zákon stavia starostlivosť o rodinu na jednej strane a zásluhy o nadobudnutie a udržanie BSM na strane druhej. Ak môže starostlivosť o rodinu vyvážiť zásluhy o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku, určite ich môže aj prevážiť. Je možné uzatvoriť, že pri vyporiadaní BSM je treba pri úvahy o stanovení výšky podielov zohľadniť aj skutočnosť, že sa účastník dopúšťal voči členom rodiny domáceho násillia, pričom je treba vziať do úvahy aj jeho intenzitu, dobu trvania a všetky okolnosti prípadu, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie vecí v súlade s princípom dobrých mravov.

S poukazom na vyššie uvedené súd vychádzal z toho, že v tomto konkrétnom prípade podiely manželov pri vyporiadaní BSM nie sú rovnaké. S poukazom na intenzitu násillia preukázanú v spise tunajšieho súdu 5T/54/2010 rozhodol súd o disparite podielov medzi manželmi a to v pomere 60 % ku 40 % v prospech odporkyne, poukazujúc pritom na intenzitu násillia a pretrvávajúce násillie aj po právoplatne odsudzujúcom rozsudku - po podmienenečnom prepustení navrhovateľa z výkonu trestu, kedy sa opäť dopustil atakov voči svojim najbližším tak, že mu bola podmienka zrušená a musel sa vrátiť do výkonu

trestu. Táto okolnosť podľa názoru súdu odôvodňuje postup súdu v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia s poukazom na citované rozhodnutie NS ČR.“

28. Súd zobral do úvahy, že aj žalovaný sa v určitej miere podieľal na nadobudnutí spoločnej nehnuteľnosti a o jej rekonštrukciu, ale nebolo možné opomenúť jeho nezamestnanosť a nepravidelné príjmy, hoci vyživovaciu povinnosť si plnil, inak by zrejme žalobkyňa podala návrh na jej určenie voči synom.

Preto súd považuje za primerané, aby disparita predstavovala 65:35 v prospech žalobkyne. Pokiaľ teda hodnota nehnuteľností a hnutelných vecí predstavuje 14 250 eur - 65% z tejto sumy činí 9 262,50 eura a 35% z tejto sumy 4 987,50 eur., a keďže žalobkyni pripadnú nehnuteľnosti aj hnutelné veci, je povinná na vyporiadanie podielov uhradiť žalovanému jeho podiel vo výške 4 987,50 eur.

29. Vzhľadom na žiadosť žalobkyne a s poukazom na jej zlú finančnú situáciu, kedy jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje sumu 568 eur a je živiteľkou rodiny s maloletým synom a druhým nezamestnaným, súd aplikoval ustanovenie § 232 ods. 3,4 CSP podľa ktorých lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak., súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Za primeranú výšku splátok súd považuje 70 eur mesačne, týmto bude jej dlh voči žalovanému uhradený do 6 rokov.

30. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 257 CSP a to s prihliadnutím na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými sú povaha sporného nároku, ktorým je vyporiadanie spoločného majetku uskutočnené v prospech oboch strán sporu.

31. O nároku štátu v súvislosti s vyplatenou znaleckou odmenou súd rozhodol analogicky podľa ustanovenia § 259 CSP s tým, že štát má voči oboj účastníkom nárok na 50% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.